

מדינת ישראל

בתי הדין למשמעת – משרד הבריאות בירושלים

תיק

תאריך: 27.8.22

ועדה לפי סעיף 56ב' לפקודת הרוקחים [נוסח חדש], תשמ"א-1981

בפני חברי הועדה:

עו"ד יגאל חיות	- יו"ר הועדה
מג"ר הישאם זאהר	- חבר ועדה
גב' איריס כהן	- חבר ועדה

התובע:

עו"ד נעה מרגליות-פריימן

נ ג ד

הנקבל:

הרוקח אברהים ערבי חמוי באמצעות בכ' עו"ד זהר עבאס

ביום 14.3.22 הגישה התובעת קובלנה נגד הנקבל (להלן: "הקובלנה"), בכך שנגד הנקבל הוגשו שני כתבי אישום בבית משפט השלום תל-אביב, בעבירה של גניבה ממעביד, עבירה לפי סעיף 391 לחוק העונשין התשל"ז 1977 (להלן: "כתבי האישום"). בכתב האישום הראשון הנקבל הורשע בעבירה הנ"ל והוטלו עליו 3 חודשי מאסר לריצוי בפועל, וקנס כספי בסך 5000 שקל, פיצויים למתלונן בסך 3000 שקל, פיצויים לשירותי בריאות כללית בסך 10.000 שקל. בכתב האישום השני הנקבל הורשע בעבירה הנ"ל והוטלו עליו ששה חודשי מאסר על תנאי ותשלום פיצויים למתלוננים בסך כולל של 11.000 שח.

מעשים אלו מהווים עבירה לפי סעיף 56א(7) לפקודת הרוקחים.

2. הוועדה

שר הבריאות מינה את הח"מ להיות ועדה שתדון בקובלנה (להלן: "הוועדה").

3. האירועים שברקע הקובלנה

נגד הנקבל הוגשו שני כתבי אישום: האחד: החל ממאי 2017 ועד ינואר 2018 עבד כרוקח מחליף בשלושה בתי מרקחת של שרותי בריאות כללית (להלן: "המעביד"). לאורך התקופה במספר מועדים, נטל תרופות ותכשירים בלי הסכמת המעביד ותוך כוונה לשלול שלילת קבע, בשווי של 50.000 שח. במעשיו הורשע בגנבה ממעביד.

השני: בחודשים פברואר ומרס בשנת 2019 עבד כרוקח ברשת הפארם "be" בתל אביב, ונטל שלא כדין תשע תרופות מסוג "stxendda" בשווי של 11,193.66 שח ושם אותם בתיקו. בבדיקה שנעשתה בתיקו על ידי קצין הביטחון נמצאו התרופות הנ"ל. הנקבל החל להימלט. במהלך הרדיפה אחריו השליך את התרופות מתיקו.

4. ההליך לפני הוועדה

בישיבת הוועדה מיום 7.7.2022 הודה הנקבל בכתב הקובלנה שהוגש נגדו. לאור הודאת הנקבל, הוועדה הרשיעה אותו בעבירה לפי סעיף 56א(7) לפקודה.

5. טעוני הצדדים לעניין אמצעי המשמעת

להלן עיקרי טיעון התובעת:

התובעת סקרה בפני הוועדה את עובדות כתבי האישום ופסקי הדין לפיהם הורשע הנקבל, ואת התייחסות בית המשפט אשר ראה בחומרה את מעשיו של הנקבל. התובעת עמדה על חומרת המעשים הנובעים מכתבי האישום: משך ביצוע העבירות לאורך זמן רב, החזרה לביצוע העבירות, וגניבת תרופות ותכשירים לעומת גניבת כסף. התובעת הפנתה לרע"פ 407/09 חנה יאיר נ. מ.י., לדברי בית המשפט העליון לעניין עבירת הגניבה ממעביד, לעניין חשיבות ההרתעה בעבירות אלה.

לדברי התובעת יש פה הפרה משולשת: האמון מול המעסיק, האמון כרוקח מול בית המרקחת, והאמון שלו כנותן שירות לציבור. רוקחים צריכים לעמוד בסטנדרט מקצועי שכן הם מתעסקים עם חומרים מסוכנים, חומרים יקרים, ותרופות נדירות. יש לו גישה לכספים, לקופות וזה מציב אותו בסטנדרט התנהגות גבוה יותר מעובד רגיל. מפנה לת"פ 65167-06-17 מ.י. נ' איימן אלעמור ביהמ"ש מחוזי ב"ש לעניין מידת האחראיות והאימון שניתנת ברוקחים. כגודל האחראיות והאמון שניתן בנאשם כך גם גודל החומרה הגלומה בהפרת אותו אמון.

לעניין אמצעי המשמעת, הפנתה התובעת למקרים דומים: החלטה בעניינו של הרוקח אחמד חלילה, שם נדון, על עבירה גניבה והונאה בכרטיס חיוב, להחליטה של 18 חודשים. החלטה בעניין האח שיבל שם נדון על עבירה של קשירת קשר לביצוע פשע, זיוף, במסמך מזויף, גניבה בידי מורשה, (בעניין תרופות ומרשמים), הוטל עליו 10 חודשי תלילה. האח מחמוד טאהא נדון על עבירה של שידול לגניבה וקבלת נכסים שהושגו בעוון (בעניין תרופות) הוטל עליו 8 חודשי תלילה. לעניין ההבדל בין הדין המשמעת לדין הפלילי הפנתה להחלטה בעש"מ 1928/00 מ.י. נ' עמוס ברוכין. מבקשת ללמוד מהחלטות אלה על החשיבות שיש לשמירה על אימון הציבור, על תקינות של פעילות מול התרופות. לשמור על תדמית המקצוע, להרתיע רוקחים אחרים מלבצע עבירות דומות. מבקשת להטיל עונש מרתיע ולהעמידו לפחות על 18 חודשים.

עיקרי טיעון בל' הנקבל

בל' הקובל טען כי פסקי הדין במחוזי ובעליון אליהם הפנתה התובעת הם פסיקה שמתייחסת להליך הפלילי יותר מאשר להליך המשמעת. בהחלטה של הרוקח חלילה, שם הרוקח לא הופיע בפני הוועדה ולא נשמעו טענותיו. במקרה שבפנינו הנקבל הודה בהזדמנות הראשונה בבית משפט השלום. קיבל אחריות מידית על מעשיו וקיבל עונש לא קל. בעקבות עבודות השירות שהוטלו עליו, איבד את מקום עבודתו ומקור פרנסתו. מדובר על עבירות שבוצעו לפני מספר שנים, 2017-2019. הוא אב לשני ילדים קטינים. אשתו חלתה בסרטן. יש לו חובות רבים. כיום עובד בהכנות רוקחיות ב"רמדיקס" באשדוד, ומנסה להשתקם. מבקש מהוועדה לתת משקל רב לשיקומו, למצבו המשפחתי והכלכלי. כיום המגמה היא לתת הזדמנות לנאשמים להשתקם. מבקש לא להשעות את הנקבל, ולהטיל עליו קנס כספי כבד. אם בכול זאת הוועדה תחליט להתלות את רישונו, שזה יהיה לתקופה קצרה ביותר, ולדחות אותה למספר חודשים כדי שיוכל להתארגן.

6. החלטה

הנקבל הורשע בשני כתבי אישום בעבירה של גנבה ממעביד לפי סעיף 391 לחוק העונשין. לפי כתב האישום האחד גנב הנקבל ממעבידו תרופות ותכשירים בסך של 50.000 שח. בית המשפט גזר עליו עונשי מאסר וקנס כספי ופיצויים למתלוננים. (ראה פירוט לעיל סעיף 1). לפי כתב האישום השני גנב הנקבל ממעבידו תרופות בסך של 11.193.66 שח. בית המשפט גזר עליו עונשי מאסר וקנס ותשלום פיצויים למתלוננים. (ראה פירוט לעיל סעיף 1).

הוועדה הרשיעה את הנקבל על פי הודאתו בעבירה לפי סעיף 56א(7) לפקודה, וזאת לאחר שהורשע בפסק דין סופי בעבירה פלילית.

הוועדה רואה בחומרה יתרה את הרשעתו של הנקבל בשני כתבי אישום בעבירה של גניבה ממעבידו. אין ספק כי עבירת הגנבה ממעביד, בנסיבות המתוארות בשני בכתבי האישום, במיוחד בעובדות שבכתב האישום השני לפיהן נמלט הנקבל מקצין הביטחון וזאת על מנת למנוע את גילוי התרופות שגנב, שנמצאו בתיקו, הן חמורות ביותר, וזאת הן בשל כמות התרופות שגנב, הן בשל הימשכותן על פני חודשים רבים, הן בשל סכומי הכסף הגבוהים אשר נגנבו, והן בשל העובדה כי נעשו תוך ניצול האימון שניתן על ידי מעבידו בעת שמילא תפקידו כרוקח. אין מדובר באירוע חד פעמי אלא במעשים שנמשכו על פני חודשים רבים, כאשר כול אירוע גניבה בפני עצמו מחייב ענישה מחמירה.

עבירת הגניבה בנסיבות ביצועה, כמתואר לעיל, דבק בה קלון. מדובר בעבירה הפוגעת בתדמיתו ובכבודו של מקצוע הרוקחות ובאימון הציבור ברוקחים.

בע"א 10979/04 ליביו לאור נ' שר הבריאות אומרת כבוד השופטת פרוקצ'יה (בהתייחסה לרופאים) בעמ' 364 (אשר יפה גם לעניינינו):

"השמירה על טוהר המידות בתחום עיסוק זה איננה מסתכמת בדאגה לתקינות פעולתה של המערכת הרפואית ביחסה לרשויות הציבוריות האחרות, ובשמירה על אמון הציבור בה. ניקיון כפיו של העוסק ברפואה וטוהר פעולתה של המערכת הם תנאי הכרחי גם לקיומה של רמה רפואית מקצועית ראויה...". בהמשך לפסק דין זה אומרת כבוד השופטת חיות:

"השיקול המרכזי בהליכים המשמעותיים שבנידון הינו השיקול של הגנה על האינטרס שיש לציבור בשמירה על רמתו ועל כבודו של מקצוע הרפואה ועל אמון הציבור ברופאים... לפיכך נפסק כי בהליכים ממין זה השוקול המרכזי שעל הגורם המחליט לשוות לנגד עיניו הוא אינטרס הציבור, ואילו השיקולים הספציפיים הנוגעים לעברייני המשמעת העומד בפניו הם עניין משני שיש לשקלו, אם בכלל..."

בע"א 50/91 אדגר סבין נ' שר הבריאות אומר כבוד השופט ברק:

"אין לתחום את השיקולים הרלוונטיים בקביעת העונש המשמעת... ויש לנקוט לעניין זה את אמת מידה גמישה, אשר תאפשר להביא בחשבון, בכל מקרה ומקרה, גם את חומרת הסכנה הנשקפת לציבור מהישנות מעשיו של הרופא, אך גם ערכים, צרכים ואינטרסים לגיטימיים אחרים עליהם באה הענשה המשמעתית- מקצועית להגן. בין אלו ניתן למנות את האינטרס בהרתעה כללית... את הצורך בשמירה על כבוד המקצוע... ואת אמון הציבור במקצוע". (האמור מתייחס לרופאים אך יפה גם לעניינינו).

ת"פ מחוזי ב"ש 65167-06-17 מ.י. נ' אימן אלעמור, אומר כבוד השופט בן טולילה:

"מעשיו של הנאשם קשורים קשר ישיר והדוק לתפקיד (רוקח) אותו נשא... כגודל האחריות והאמון שניתן בנאשם, כך גם גודל החומרה הגלומה בהפרת אותו אמון. לשון אחר, אין מדובר בעובד שאגב הימצאותו במקום העבודה נקרתה בדרכו הזדמנות אגבית לפגוע ברכוש המעביד או לגנוב מכספו, אלא מי שמנצל במישרין את הפלטפורמה שניתנה לו לעבוד על מנת לפגוע במעסיקו".

הוועדה שקלה לחומרה מחד, את הרשתות של הנקבל בשני כתבי אישום בעבירה של גניבה ממעביד ובנסיבות ביצוע כאמור לעיל, את הפגיעה בתדמיתו של מקצוע הרוקחות ובאימון הציבור, את האינטרס שיש לציבור בשמירה על רמתו האתית וכבודו של מקצוע הרוקחות, ואת הצורך בהטלת עונשים מרתיעים מפני הישנות מקרים דומים.

מאידך שקלה הוועדה לקולה את לקיחת אחריות והבעת חרטה של הנקבל, את מצבו הכלכלי ומצבה הרפואי של אשתו ואת רצונו להשתקם.

לאור האמור לעיל ובמכלול השיקולים, הוועדה מחליטה להתלות את רישיונו של הנקבל ל-18 חודשים המל ממועד ההחלטה.

הוועדה אינה רואה מקום להיענות לבקשת בכל הנקבל לדחות את מועד ביצוע ההחלטה.

ערעור על החלטת הוועדה בפני בית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

מגר' אירס כהן
חברה

מגר' הישאם זהר
חבר

יגאל חיות, עו"ד
יו"ר